בס"ד

יום **ג'**, **כט' בתמוז** תש"ס (**1** באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בבשורה על היבחרו של הנשיא החדש (ה 8- למדינת ישראל), מר **משה קצב**, אנו תפילה כי **ימלא ה' משאלות לבו וליבנו לטובה**. "שמיים לרום וארץ ל**עומק**, ולב מלכים אין חקר." [משלי **כה'** 3] ... **עומק** – ראשי תיבות של **ע**זר **ו**ייצמן ו**מ**שה **ק**צב...

היום, **כט' בתמוז**, יום פטירתו של **הרב שלמה יצחקי** (**רש"י**) בשנת 4865 (1105). נולד ב1040-, רש"י הוא הגדול מפרשני המקרא והתלמוד הבבלי. פירושו לתורה מצטיין בשילוב גאוני של פשט ודרש, ובהסברת דברי הכתוב בבהירות, המובנת לבני כל הגילים. גם פירושו לתלמוד הבבלי מצטיין בניסוחו הבהיר שתרם הרבה לפתיחת מרחבי "ים-התלמוד" לגדולים ולקטנים כאחד. מאז ועד היום, מלווה פירוש רש"י את כל המהדורות של כתבי הקודש וכך נעשה רש"י מורה לכל הדורות.
מתוך פרשת השבוע, פר' "**דברים**": "הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וידועים לשבטיכם, ואשימם בראשיכם... ואקח את ראשי שבטיחם אנשים חכמים ואתן אותם ראשים עליכם..." [דברים **א'** 13-15]. אומר על כך רש"י: משכתים בדברים (כלומר, דברתי על ליבם של המועמדים לשרים ולשופטים) – "אשריכם! על מי באתם להתמנות? על בני אברהם, יצחק ויעקב."
ונשאלת השאלה: מדוע נרתעו החכמים והנבונים בישראל לכהן כשרים וכשופטים, עד שמשה רבינו הוצרך לפתות אותם בדברים? משיב על כך ר' יהונתן אייבשיץ מפראג:
נאמר בכתוב לפני-כן, "ואשימם בראשיכם". על-כך מעיר רש"י על-פי המדרש, שהמילה "ואשימם" נדרשת כאן מלשון אשמה, כאילו נאמר - ואשמם בראשיכם. ומוסיף ר' יהונתן, הכתוב מלמדינו שאשמותיהם (=חטאיהם) של ישראל תלויות בראשי דייניהם. שהיה להם למחות ולכוון את המוני העם לדרך הישרה. כיוון שכך, אין זה אלא טבעי שהראויים לכהן כשרים וכשופטים **לא ששו** ליטול על עצמם תפקיד אחראי זה.
ולכן, הוצרך משה רבינו למושכם בדברים, שהשררה המוטלת עליהם היא גם זכות גדולה! [פרפראות לתורה]
יהי רצון שמנהיגנו ישימו דברים אלה על ליבם ושנשיאנו החדש, משה, יהיה ראוי לשמו...

ובהמשך לדברינו מאתמול:
בספר הלבן הראשון בבריטניה, שפורסם כאמור ב-ז' בתמוז בשנת תרפ"ב(1922-5682), נאמר כי הצהרת בלפור אינה מתכוונת לכך שארץ-ישראל תהווה כולה את הבית הלאומי היהודי, כי אם שבית לאומי זה יקום בארץ. מסמך זה הוא שקרע מארץ-ישראל את עבר-הירדן המזרחי ונתן גושפנקה להקמתה של אמירות עבר-הירדן, בראשותו של האמיר עבדאללה, סבא-רבה של המלך עבדאללה הנוכחי. אמירות זו קבלה, בשנת 1946, מעמד של ממלכה עצמאית.
עם זאת, הבריטים הדגישו בספר לבן זה כי הצהרת בלפור שרירה וקיימת, וכי היהודים נמצאים בארץ בזכות ולא בחסד.
ההנהגה הציונית התקשתה לקבל את השינויים הללו במדיניות הבריטית, אך חשו כי לא היתה ברירה. על וייצמן וחבריו להנהגה היה לבחור בין צעידה עם הבריטים לעבר הבית הלאומי המקוצץ לבין עימות איתם. ובעת ההיא, היה נראה כי בריטניה, אחר-הכל, היתה בעל-הברית המבטיח ביותר שהיה לציונות. (איך הגלגל מסתובב...) [ספר המאה]

יום נעים!